

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

НАКАЗ

16.02.2022

Миколаїв

№ 76

Про затвердження Положення про проведення викладацько-дослідницької практики здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії у Миколаївському національному університеті імені В. О. Сухомлинського

Відповідно до рішення вченої ради від 07.02.2022 р. (протокол № 12)

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про проведення викладацько-дослідницької практики здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії у Миколаївському національному університеті імені В. О. Сухомлинського (додаток).
2. Розмістити до 10.02.2022 «Положення про проведення викладацько-дослідницької практики здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії у Миколаївському національному університеті імені В. О. Сухомлинського» на сайті університету.
3. Контроль виконання наказу покласти на першого проректора Овчаренка А. В.

Ректор

Валерій БУДАК

Проект наказу вносить:

Провідний фахівець науково-дослідної частини

З. М. Рубан-Задольська

ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор

А. В. Овчаренко

Проректор із науково-педагогічної роботи

О. А. Кузнецова

Учений секретар

В. В. Желязкова

Юрисконсульт

О. Ю. Тимошенко

ПОЛОЖЕННЯ
про проведення викладацько-дослідницької практики здобувачами вищої
освіти ступеня доктора філософії у Миколаївському національному
університеті імені В. О. Сухомлинського

1. Загальні положення

- 1.1. Положення про проведення викладацько-дослідницької практики здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії у Миколаївському національному університеті імені В. О. Сухомлинського (далі – Положення) визначає загальний порядок організації, проведення і підведення підсумків викладацько-дослідницької практики (далі – практики) здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (далі – здобувач, аспірант, практикант) у процесі їхньої підготовки на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти у Миколаївському національному університеті імені В. О. Сухомлинського (далі – Університет).
- 1.2. Це Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23.03.2016 р. № 261 та постанови Кабінету Міністрів України від 03.04.2019 р. № 283.
- 1.3. Практика є одним із компонентів освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки здобувачів наукового ступеня доктора філософії. Проходження практики входить до обсягу кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС), визначених Університетом для реалізації освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії.
- 1.4. Згідно з навчальними та робочими навчальними планами спеціальностей

галузі знань 01 Освіта аспіранти проходять практику в V семестрі третього року навчання протягом 5 тижнів. Загальний обсяг практики 150 годин (5 кредитів) відповідно до навчального плану. Зміст практичної підготовки визначається її програмою, яка розробляється кафедрами відповідно до освітньо-наукових програм та навчальних планів спеціальностей.

- 1.5. Практика відіграє системоутворюючу роль серед усіх форм освітньо-наукової діяльності аспіранта, дозволяє засвоїти, виявити та передати одержані знання з методики навчання спеціальних дисциплін за профілем підготовки, психології та педагогічної майстерності, а також збагатити і відкоригувати їх. Практика здобувачів наукового ступеня доктора філософії передбачає безперервність та послідовність її проведення для формування достатнього рівня практичних компетентностей відповідно до запланованих результатів підготовки.

2. Бази практичної підготовки

- 2.1. Базою для проходження викладацько-дослідницької практики є кафедра, за якою закріплений аспірант або науковий керівник аспіранта.
- 2.2. Безпосереднє керівництво практикою кожного аспіранта здійснює його науковий керівник.

3. Мета і завдання викладацько-дослідницької практики

- 3.1. Метою практики є набуття аспірантами навичок та досвіду навчальної та науково-методичної діяльності викладачів, формування та розвиток професійних компетентностей щодо здійснення науково-педагогічної діяльності, закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих аспірантами в процесі вивчення циклу дисциплін, практичних навичок зі спеціальності, а також набуття досвіду самостійної наукової роботи, формування умінь і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел і готовності до викладацької діяльності в закладах вищої освіти.
- 3.2. Завдання практики полягає у формуванні в аспірантів відповідних компетентностей:
 - структурування та перетворення наукових знань у навчальний матеріал;
 - формування професійних умінь, пов'язаних із науково-педагогічною діяльністю, у тому числі функцій проєктування, конструювання й організації освітнього процесу в закладах вищої освіти;
 - уміння сформулювати навчально-виховну мету, адекватного вибору типу і виду занять, використання різних форм організації освітньої

- #### 4. Зміст викладацько-дослідницької практики

- 4.1. Викладацько-дослідницька практика має комплексний характер і передбачає забезпечення фахової діяльності за такими напрямками роботи:
- 1) викладацький – підготовка аспіранта до викладання базових, професійноорієнтованих дисциплін зі спеціальності та засвоєння особливостей методик їх викладання у закладі освіти;
 - 2) організаційно-виховний – знайомство аспіранта з організацією виховної та позааудиторної роботи в академічній групі;
 - 3) науково-дослідний – підготовка аспіранта як майбутнього науковця-дослідника до написання дисертаційного дослідження.
- 4.2. Навчально-методична робота має комплексний характер і включає два етапи. На першому етапі аспіранти знайомляться з:
- нормативними документами, які регламентують організацію освітнього процесу у закладах вищої освіти;
 - структурою та системою організації діяльності освітнього закладу та кафедри, до якої вони прикріплені;
 - системою навчально-виховної роботи кафедри, особливостями методичної, наукової та організаційної роботи викладачів кафедри;
 - студентською аудиторією, з якою вони будуть проводити навчальні заняття, відвідують заняття викладачів, готують власний графік проведення занять.
- 4.3. Другий, основний етап, практики включає підготовку планів-конспектів

навчальних занять та їх методичного забезпечення.

- 4.4. На заняттях аспірантів повинні бути присутні керівники практики, викладачі кафедри (рекомендовано), а також однокурсники (рекомендовано). Після кожного проведеного аспірантом заняття має проводитись детальне обговорення, яке повинно виявити переваги й недоліки проведеного заняття.
- 4.5. Науково-дослідна складова практики передбачає участь аспірантів у різних видах наукової, науково-педагогічної або організаційної роботи кафедр до яких вони прикріплені. Аспіранти знайомляться з:
- тематикою наукових досліджень кафедр;
 - тематикою кандидатських і докторських дисертацій;
 - процесом підготовки до видання збірників наукових праць;
 - вивчають інформаційні ресурси наукових бібліотек із метою їх використання під час написання дисертаційних робіт та подальшої наукової діяльності;
 - опрацьовують результати дослідження науково-дослідної роботи кафедри, проводять їх аналіз;
 - розробляють анкети для проведення експериментального дослідження по темі дисертації;
 - здійснюють підготовку наукової статті (або тези) за темою дисертаційного дослідження;
 - готують доповіді і виступи на методичних семінарах, симпозіумах, наукових конференціях тощо.

5. Організація і керівництво практикою

- 5.1. Викладацько-дослідницька практика проводиться по закінченню вивчення основних фахових дисциплін, що створює умови для виконання аспірантами в період практики конкретних завдань, безпосередньо пов'язаних із теоретичними курсами.
- 5.2. Базу практик в особі їх керівників несуть відповідальність за організацію, якість і результати практики аспірантів.
- 5.3. Загальне керівництво та контроль за проходженням практики аспіранта покладається на завідувача кафедри, за якою закріплений аспірант.
- 5.4. Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану практики аспіранта здійснюється його науковим керівником, який:
- 1) забезпечує проведення всіх організаційних заходів: інструктаж про порядок проходження практики, надання аспірантам-практикантам необхідних документів (програми, календарний план, індивідуальне

- завдання, методичні рекомендації чи інші);
- 2) повідомляє аспірантів про систему звітності з практики, зокрема: подання письмового звіту, оформлення методичних розробок, підготовки статті, тез, доповіді, повідомлення, виступу тощо;
 - 3) допомагає аспірантам скласти індивідуальний план на весь період практики, конкретизувати відповідно до програми практики зміст занять;
 - 4) організовує відвідування й обговорення аспірантами занять та інших заходів, проведених досвідченими викладачами МНУ імені В. О. Сухомлинського та колегами аспірантами;
 - 5) забезпечує проведення аспірантами занять, консультує практикантів під час підготовки до лекційних та практичних занять, перевіряє і затверджує їх плани-конспекти, відвідує заняття, що проводять аспіранти, аналізує й оцінює їх, контролює виконання індивідуальних планів роботи практикантів.
- 5.5. Керівник практики має право вимагати від практикантів:
- дотримання вимог програми;
 - інформацію про хід виконання запланованих заходів;
 - дотримання правил внутрішнього трудового розпорядку.
- 5.6. Аспірант при проходженні практики має право:
- 1) перед початком практики ознайомитися з програмою практики;
 - 2) з усіх питань, які виникають під час проходження практики, звертатися до наукового керівника, завідувача кафедри;
 - 3) вносити пропозиції з удосконалення організації практики;
 - 4) за попередньою домовленістю відвідувати заняття провідних фахівців Університету з метою вивчення методики викладання, знайомства з новітнім педагогічним досвідом;
 - 5) до початку практики одержати від керівника практики консультації щодо оформлення всіх необхідних документів.
- 5.7. Аспірант зобов'язаний:
- 1) у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики, та рекомендації керівників;
 - 2) бути присутнім на всіх організаційно-методичних заходах кафедри;
 - 3) нести відповідальність за виконану роботу;
 - 4) своєчасно скласти залік з практики;
 - 5) подати письмовий звіт та інші документи;
- 5.8. Аспірант підпорядковується правилам внутрішнього розпорядку Університету, розпорядженням адміністрації та керівників практики. У разі невиконання вимог, які висуваються практиканту, аспірант може бути

відсторонений від проходження практики. Аспірант, відсторонений від практики або робота якого на практиці визнана незадовільною, вважається таким, що не виконав індивідуальний план і згідно з «Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р., підлягає відрахуванню з університету.

- 5.9. Аспіранту, який не виконав програму практичної підготовки без поважних причин, може бути надано право проходження практичної підготовки повторно при виконанні умов, визначених Університетом.
- 5.10. Аспірант повинен протягом 10 робочих днів після закінчення практики надати звітну документацію по практиці керівнику практики.
- 5.11. Звіт та протокол засідання відповідної кафедри про затвердження звіту подаються аспірантом до наукового відділу, зазначена документація зберігається в особовій справі аспіранта і розглядається під час атестації.

6. Підведення підсумків практичної підготовки

- 6.1. Поточний контроль здійснюється керівником практики протягом проходження аспірантами викладацько-дослідницької практики шляхом оцінки їх систематичної роботи, залікових навчальних занять. Підсумковий контроль здійснюється у кінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності практиканта протягом конкретного періоду. Кінцевим результатом викладацько-дослідницької практики є захист її результатів на кафедрі у формі звітної конференції.

Перший проректор

Анатолій ОВЧАРЕНКО

Проректор із науково-педагогічної роботи

Олена КУЗНЕЦОВА

Провідний фахівець науково-дослідної частини

Зінаїда РУБАН-ЗАДОЛЬСЬКА

Юрисконсульт

Ольга ТИМОШЕНКО

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ ЗВІТНОЇ
ДОКУМЕНТАЦІЇ З ПРАКТИКИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА педагогіки, психології та інклюзивної освіти

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

З ВИКЛАДАЦЬКО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРАКТИКИ

студента _ _

(прізвище ім'я по батькові)

третього освітньо-наукового рівня

спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

курс , група

База практики: МНУ імені В.О. Сухомлинського

Термін проходження практики: з « » _____ 20__ р. по « » _____ 20__ р.

Керівник практики

від закладу вищої освіти

(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник практики (науковий керівник)

від закладу вищої освіти

(підпис) (прізвище та ініціали)

Миколаїв – 20__ рік

**МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ**

(вид і назва практики)

здобувач вищої освіти _____
(прізвище та ім'я)

факультет/центр _____

кафедра _____

спеціальність _____

спеціалізація _____

освітня програма _____

курс _____, група _____

Здобувач вищої освіти _____
(прізвище та ім'я)

Прибув.

Печатка
підприємства, організації, установи «__» _____ 20__р.

(підпис) (посада, Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Вибув.

Печатка
підприємства, організації, установи «__» _____ 20__р.

(підпис) (посада, Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

[illegible]

[illegible]

від Університету _____

(підпис) (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

від бази практики _____

(підпис) (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

(підпис) (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

« _____ » _____ 20 _____ року

**Відгук осіб, які перевіряли проходження практики
(поточна перевірка)**

**Висновок керівника від Університету про проходження практики
(у т.ч. аргументація оцінки)**

Дата складання заліку « ____ » _____ 20 ____ року

Оцінка:

кількість балів _____

(цифрами та прописом)

за національною шкалою _____

Керівник практики від Університету

(підпис)

(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

ПОГОДЖЕНОКерівник навчальної практики
університету_____
(підпис) (Власне ім'я ПРИЗВИЩЕ)_____
20 рік**ЗАТВЕРДЖУЮ**

Декан факультету

(підпис) (Власне ім'я ПРИЗВИЩЕ)_____
20 рік

Індивідуальний графік проходження практики

студента групи _____

(прізвище та ім'я)

Дата	День тижня	Час	Кількість годин
Усього			

Завідувач кафедри

(підпис)

Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ

ЗВІТ

аспіранта-практиканта з асистентської практики

1. Під час практики провів (ла) _____ пар, відвідав (ла) _____ пар викладача, провів (ла) _____ виховних заходів, _____ індивідуальних занять зі студентами _____ групи.

Результати цих занять

2. Ознайомився (лась) з такими документами кафедри

3. Виконав (ла) індивідуальні завдання

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Підпис _____